

θά ἦτο λίαν σοφὸν δι' ἡμᾶς νὰ παρατηρησωμεν τὴν εὐρείαν διαφοράν, τὴν ὑφισταμένην ἐν ταῖς φράσεσιν ταῖς ἀναφερομέναις εἰς τὴν δημιουργίαν τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ τελευταία αὕτη ἐνέχει εἰδικὴν τινα διακλήρυσιν τῆς ἀμέσου ἐξασκήσεως τῆς Θείας δημιουργικῆς δυνάμεως, ἐνῶ ἡ δημιουργία τῶν ἄλλων δὲν εἶναι τοιαύτη, ἀλλὰ μᾶλλον συνεπάγεται ἀνάπτυξιν τινα: —

«Καὶ ἡ Γῆ ἐβλάσθησε χόρτον» κλπ.

«Ἄς γεννήσῃ τὰ ὕδατα, νηκτὰ ἔμψυχα», κλπ.

«Ἄς γεννήσῃ ἡ Γῆ, ζῶα ἔμψυχα, κατὰ τὸ εἶδος αὐτῶν, κτήνη».

Δύο ἀφηγήσεις περὶ τῆς δημιουργίας ὑπάρχουσιν — ἐκείνη τὴν ὁποίαν ἔχομεν ἤδη ἐξετάσει, ἥτις ἀνασκοπεῖ τὴν ὑπόθεσιν δι' ὀλίγων καὶ κατὰ τὴν ἐποχικὴν αὐτῆς τάξιν, καὶ ἡ ἄλλη, ἥτις ἔπεται ταύτης, εἰς Γένεσιν 6' 4-25. Ἐν ἄλλαις λέξεσιν ἢ διαίρεσιν τῶν κεφαλαίων ἐγένετο εἰς ἀκατάλληλον θέσιν — διότι αἱ δύο αὗται ἀφηγήσεις ἔδει ν' ἀποτελῶσιν ἓν κεφάλαιον. Ἡ δευτέρα εἶναι σχολιαστικὴ τῆς πρώτης, ἐπεξηγηματικὴ ἐν ταῖς λεπτομερείαις. «Αὗται εἶναι αἱ Γενέσεις,» ἢ ἀναπτύξεις τῶν οὐρανῶν καὶ τῆς Γῆς, καὶ τῶν κτισμάτων αὐτῶν, ἀπὸ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν δὲν ὑπῆρχεν οἰονδήποτε φυτὸν ἢ χόρτος. Ἡ πρώτη καὶ ἀρχικὴ ἀφήγησις, παρέχει ἡμῖν τὴν λέξιν «Θεός» ὅταν ὁμιλεῖ περὶ τοῦ Δημιουργοῦ. Ἡ δευτέρα, ἢ σχολιαστικὴ ἀφήγησις ὑποδεικνύει ὅτι ὁ Ἰεχωβά Θεὸς ἦτο ἐκεῖνος, ὅστις ἐξετέλεσεν ὁλόκληρον τὸ ἔργον, — «καθ' ἣν ἡμέραν» ἐποίησε τοὺς οὐρανοὺς καὶ τὴν Γῆν — ἐκλαμβάνουσα τοιοῦτοτρόπως τὸ ὅλον, ὥς μίαν ἀκόμη μεγαλητέραν ἐποχικὴν ἡμέραν, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἔργου τῶν ἑξ ἡδὴ ἀπαριθμηθεισῶν ἡμερῶν.

Ἡ λέξις Θεὸς εἰς τὸ πρῶτον κεφάλαιον, παράγεται ἀπὸ τὴν κοινὴν Ἑβραϊκὴν λέξιν Ἑλωχίμ, λέξις μὲ σημασίαν πληθυντικὴν ἥτις δύναται νὰ μεταφρασθῇ Θεοί, καὶ ἡ ὁποία καθὼς εἶδομεν ἤδη σημαίνει «ἰσχυροί». * Ὁ «Μονογενὴς» τοῦ Πατρὸς ἦτο βεβαίως ὁ ἐνεργῶν αὐτοῦ ἀντιπρόσωπος, εἰς τὸ δημιουργικόν Του ἔργον, ὅστις πιθανόν, ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν λεπτομερειῶν τοῦ ἔργου, νὰ εἶχε συμβοηθοὺς του, τάγμα τι ἀγγέλων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐπίσης ἡ λέξις Ἑλωχίμ νὰ ἦτο ἐφαρμόσιμος καὶ ἐνταῦθα, καθὼς καὶ ἀλλαχοῦ τῶν Γραφῶν. † Εἶναι λίαν ἀρμόδιον, τὸ ὅτι ἡ δευτέρα ἢ σχολιαστικὴ ἀφήγησις καλεῖ τὴν προσοχὴν ἡμῶν ἐπὶ τοῦ γεγονότος, ὅτι ὁ Ἰεχωβά, ὁ Πατὴρ πάντων, ἦτο ὁ Δημιουργός, ἀδιάφορον ποίους μετεχειρίσθη, ὥς τετιμημένους ἀντιπροσώπους του καὶ ὄργανά του. Τὰς ἐπισυναπτομένας λεπτομερείας τῆς δευτέρας ἀφηγήσεως, τῆς σχετιζομένης πρὸς τὴν δημιουργίαν τοῦ ἀν-

* Ἰδὲ Τόμον Ε' σελ. 86, 87.

† αὐτόθι

θρώπου, δυνάμεθα ἰδιαζόντως νὰ ἐξετάσωμεν ἐνταῦθα. Αὗται διακηρύττουσιν:—

«Καὶ ἔπλασεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ χώματος ἐκ τῆς γῆς, ἐνεφύσησεν εἰς τοὺς μυκτῆρας αὐτοῦ πνοὴν ζωῆς, καὶ ἐγένετο ὁ ἄνθρωπος εἰς ψυχὴν ζῶσαν».

Ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη δι' ὅλων τῶν προηγουμένων Αὐτοῦ ἔργων, καὶ ἐκ παντὸς κτίσματός Του, ὅσονδῆποτε ἄσημον καὶ ἂν ὑπῆρξε τοῦτο, ἔστω καὶ ἂν οὐδὲν ἔξ αὐτῶν ἠδύνατο νὰ ἀποδώσῃ καταλλήλως εἰς αὐτὸν τὰς εὐχαριστίας του, ἢ νὰ ἐκτιμήσῃ Αὐτόν, ἢ ἀκόμη καὶ νὰ τὸν γνωρίσῃ. Ἡ Θεία πρόθεσις προεῖδε ταῦτα πάντα ἐκ τῆς ἀρχῆς, καὶ προπαρασκεύασεν τὸν ἄνθρωπον, ὅστις ἐσκοπεῖτο, ὅπως εἶναι τὸ ἀριστοτεχνούργημα τῆς ἐπιγείου ἢ ζωικῆς κτίσεως. Δὲν ἐλέχθη περὶ τοῦ ἀνθρώπου, ἐκεῖνο ὅπερ ἐλέχθη περὶ τῶν θαλασσίων κτισμάτων, «Ἄς γεννήσωσι τὰ ὕδατα», οὔτε ἐκεῖνο ὅπερ ἐλέχθη διὰ τὰ κατώτερα γῆϊνα ζῶα, «Ἄς γεννήσῃ ἡ γῆ», ἀλλ' ἀναφέρεται ἀπεναντίας, ὅτι οὗτος ὑπῆρξεν ἰδιαιτέρα τις κτίσις τοῦ Δημιουργοῦ του, «ποιηθεὶς κατ' εἰκόνα αὐτοῦ». Εἶναι ἄσχετον, ἐὰν πρέπει νὰ ἐννοήσωμεν, ὅτι τοῦτο ἐννοεῖ τὴν εἰκόνα τῶν Ἑλοχίμ, ἢ τὴν εἰκόνα τοῦ Ἰεχωβά, διότι δὲν ἦσαν οἱ Ἑλωχίμ «υἱοὶ Θεοῦ», καὶ καθ' ὁμοιότητα ἐκεῖνου, σχετικῶς πρὸς τὰς λογικὰς δυνάμεις καὶ τὴν ἠθικὴν νοητικότητα;

Δὲν πρέπει νὰ ἐννοήσωμεν ἐπίσης ὅτι ἡ «εἰκὼν» αὕτη, εἶναι εἰκὼν φυσικοῦ σχήματος, ἀλλὰ μᾶλλον, ἠθικὴ καὶ διανοητικὴ εἰκὼν τοῦ μεγάλου Πνεύματος, διαμορφωθείσα καταλλήλως διὰ τὴν ἐπίγειον αὐτοῦ κατάστασιν καὶ φύσιν. Ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν «ὁμοιότητα» αὕτη ἀναμφιβόλως ἀναφέρεται εἰς τὴν κυριαρχίαν τοῦ ἀνθρώπου — οὗτος ἔδει νὰ εἶναι βασιλεὺς τῆς Γῆς, καὶ τῶν πληθυνομένων αὐτῆς κτισμάτων, καθὼς ὁ Θεὸς εἶναι Βασιλεὺς ὁλοκλήρου τοῦ σύμπαντος. Ἐνταῦθα εὐρίσκεται τὸ πεδίον τῆς μάχης μεταξὺ τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ, καὶ τῆς οὕτω αὐτοκαλουμένης Νεωτέρας Ἐπιστήμης, πρὸς τὴν ὁποίαν ὁλόκληρος ὁ κόσμος, εἰδικῶς οἱ πεπαιδευμένοι — συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν σκεπτικιστῶν ἐν πάσαις ταῖς θεολογικαῖς σχολαῖς, καὶ τῶν ἱερέων τῶν θεωρουμένων διὰ τὰ ἔξοχα αὐτῶν ρητορικά τάλαντα, ὑποκλίνονται — λατρεύοντες τὸν ἐπιστημονικὸν θεὸν τὸν καλούμενον «Ἐξελίξις». Αἱ δύο θεωρίαι εὐρίσκονται ἐξ ὁλοκλήρου ἐν ἀντιθέσει. Ἐὰν ἡ θεωρία τῆς Ἐξελίξεως εἶναι ἀληθὴς τότε ἡ Γραφή εἶναι ἐσφαλμένη ἐκ τῆς Γενέσεως μέχρι τῆς Ἀποκαλύψεως. Ἐὰν ἡ Γραφή εἶναι ἀληθὴς, καθὼς ἡμεῖς διατεινόμεθα, ἡ θεωρία τῆς Ἐξελίξεως εἶναι ἐξ ὁλοκλήρου σφαλερά, ἐν πᾶσι τοῖς συμπεράσμασι αὐτῆς τοῖς σχετιζομένοις πρὸς τὸν ἄνθρωπον.

Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον ἡ ἀφήγησις τῆς Γενέσεως περὶ τῆς δημιουργίας τοῦ ἀνθρώπου κατ' εἰκόνα Θεοῦ, ἣτις πρέπει νὰ ἀποφασίσῃ περὶ τοῦ ζητήματος ὡς ἀληθοῦς, καθὼς εἶναι αἱ διακηρύξεις

τοῦ Λόγου, ἀλλ' ὁλόκληρος ἡ θεωρία τῆς Γραφῆς ὑποστηρίζει τὴν ἀφήγησιν τῆς Γενέσεως, καὶ ἴσταιται ἢ πίπτει μετ' αὐτῆς. Διότι ἐὰν ὁ ἄνθρωπος δὲν ἐδημιουργεῖτο καθαρὸς, τέλειος, καὶ πεπρωτισμένος δι' ἡθικῶν χαρισμάτων, ἀληθῶς τότε, δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ κληθῇ «εἰκὼν Θεοῦ», ἀλλ' οὔτε καὶ ὁ δημιουργὸς αὐτοῦ θὰ ἠδύνατο νὰ ὑποβάλῃ αὐτὸν ὑπὸ **δ ο κ ι μ α σ ί α ν** ἐν 'Εδέμ, ὅπως δοκιμάσῃ τὴν ἀρμοδιότητά του ὅπως κατέχῃ αἰώνιον ζωὴν, οὔτε ἡ ἐκ τῆς βρώσεως τοῦ ἀπηγορευμένου καρποῦ παρακοῆ τοῦ θὰ κατελογίζετο ὡς ἁμαρτία καὶ τιμωρητέα, καθὼς καὶ συνέβη, διὰ καταδικαστικῆς ἀποφάσεως, ἀλλ' οὔτε καὶ θὰ ἦτο ἀναγκαῖον δι' αὐτόν νὰ ἀπολυτρωθῇ ἐκ τῆς καταδίκης ἐκείνης.

Πρὸς τούτοις, «ὁ ἄνθρωπος Χριστὸς Ἰησοῦς» διακηρύττεται ὅτι ὑπῆρξεν τὸ «ἀντίλυτρον» **ἡ τιμὴ τοῦ ἀντιλύτρου** (ἀντιστοιχοῦσα ἀξία) διὰ τὴν ἐνοχὴν τοῦ πρώτου ἐκείνου ἀνθρώπου, καὶ συνεπῶς οὗτος ἔδει νὰ θεωρῇται ὡς παρόδειγμα, ἢ εἰκὼν, τοῦ τὶ ἦτο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος, προτοῦ νὰ ἁμαρτήσῃ, καὶ ὑπαχθῇ ὑπὸ τὴν Θεῖαν καταδίκην τοῦ θανάτου.

Γνωρίζομεν ἐπίσης ὅτι ὑπάρχουσι σήμερον, καθὼς καὶ ὑπῆρξαν ἐν τῷ παρελθόντι, πολλοὶ εὐγενεῖς φυσικοὶ ἄνθρωποι, περὶ τῶν ὁποίων ὁ Θεὸς διακηρύττει, ὅτι πάντες εἶναι ἁμαρτωλοί, καὶ ὡς τοιοῦτοι, δὲν ἀναγνωρίζονται ὑπὸ τοῦ Ἰεχωβά, ἐκτὸς ἐὰν ἐν μετανοίᾳ πλησιάσωσιν αὐτὸν διὰ τῆς ἀξίας τῆς θυσίας τοῦ Χριστοῦ, καὶ τύχωσι τῆς συγχωρήσεώς του. Ἡ στάσις πάντων ἐκείνων οἵτινες πλησιάζουσιν οὕτως τὸν Θεόν, διακηρύττεται, ὅτι προέρχεται μόνον ἐκ χάριτος, ὑπὸ τὸ ἔνδυμα τῆς δικαιοσύνης τοῦ Χριστοῦ. Τὸ δὲ ἀποτέλεσμα τούτου, πληροφοροῦμεθα, ὅτι θέλει εἰσθαι **ἀνάστασις, ἢ ἀποκατάστασις**, εἰς τελειότητα, προτοῦ δυνηθῇ τις καὶ ἀποθῇ εὐπρόσδεκτος ἐξ ὁλοκλήρου, καὶ προσωπικῶς εἰς τὸν Δημιουργόν. Καὶ ἐν τούτοις αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ Δημιουργὸς ἦτο, ὅστις ἐπεκοινώνησε μετὰ τοῦ Ἀδάμ πρὸ τῆς παραβάσεώς του, καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν υἱόν του, καὶ ὅστις διεκήρυξεν ὅτι ὁ Ἀδάμ καὶ ἡμεῖς, τὰ τέκνα τοῦ Ἀδάμ, ἐγενόμεθα «τέκνα ὀργῆς» καὶ διήλθομεν ὑπὸ τὴν καταδίκην, ἕνεκα τῆς ἁμαρτίας τὴν ὁποίαν ὁ Ἀδάμ δὲν εἶχεν, ὅταν ἐδημιουργήθῃ «εὐδὸς Θεοῦ». — Λουκ. γ' οδ.

“Ὅσον εἶναι βέβαιον, ὅτι «πάντες οἱ ἀπ' αἰῶνος ἅγιοι προφηῇται» διεκήρυξαν περὶ τῆς ἐρχομένης Χιλιετηρίδος, ὡς μελλούσης νὰ εἶναι «οἱ χρόνοι τῆς **ἀποκατάστασεως** τῶν πάντων, ἅτινα ἐλαλήθησαν,» τόσον εἶναι βέβαιον ὅτι ἡ θεωρία τῆς Ἐξελίξεως εὐρίσκεται ἐν τρομερῷ ἀνταγωνισμῷ, πρὸς τὰς διακηρύξεις τοῦ Θεοῦ τὰς ἐκφερθείσας μέσῳ πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ προφητῶν. Διότι ἡ ἀποκατάστασις ἀντὶ νὰ εἶναι εὐλογία εἰς τὸ γένος, θὰ ἦτο ἔγκλημα κατ' αὐτοῦ, ἐὰν ἡ θεωρία τῆς Ἐξελίξεως ἀπεδεικνύετο ἀληθής. Ἐὰν διὰ τυφλῆς δυνάμεως, ἢ δι' ἄλλων ἐξελικτικῶν μεθόδων, ὁ ἄνθρωπος ἀνεργιχθῇ κατό-

πιν βραδέων προσπαθειῶν, καὶ κοπιωδῶν ἐνεργειῶν ἀπὸ τοῦ πρωτοπλάσματος εἰς ὄστρεον, καὶ ἀπὸ τοῦ ὀστρέου εἰς ἰχθύν, καὶ ἀπὸ τοῦ ἰχθύος εἰς ἑρπετόν, καὶ ἀπὸ τοῦ ἑρπετοῦ εἰς πίθηκον, καὶ ἀπὸ πίθηκου εἰς κατώτερον ἄνθρωπον καὶ ἀπὸ τοῦ κατωτέρου ἀνθρώπου εἰς ὃ σημεῖον εὐρισκόμεθα σήμερον, — τότε τὸ ταιούτον ἤθελεν εἶσθαι διὰ τὸ γένος τρομερὰ ἀδικία ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ, ὅπως **ἀποκαταστήσῃ** αὐτόν εἰς τὸ σημεῖον εἰς τὸ ὁποῖον εὐρίσκετο ὁ Ἀδάμ, ἢ καὶ νὰ ὠθήσῃ τὴν ἀποκατάστασιν ἔτι περαιτέρω — πρὸς τὸ πρωτόπλασμα. Δὲν ὑπάρχει μέση ὁδὸς ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου. Καὶ ὅσον ταχύτερον ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ ἀποφασίσῃ θετικῶς, ἐν ἁρμονίᾳ μετὰ τοῦ Λόγου Του, τόσον τὸ καλλίτερον θέλει εἶσθαι δι' αὐτούς, καὶ τόσον περισσότερον θέλουσιν εἶσθαι ἀσφαλεῖς, ὅτι δὲν περιέπεσαν εἰς τινὰ θεωρίαν ἐναντίον τοῦ ἀντιλήπτου, καὶ ὑπὲρ τῆς ἐξελίξεως, αἵτινες θεωρίαι ἐπιπολάζουσιν ἤδη, ζητοῦσαι νὰ ἀπατήσωσιν εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκλεκτούς. Ἔστω ὁ Θεὸς ἀληθής, καίτοι τοῦτο ἀποδεικνύει πάντα ὁπαδὸν τῆς Ἐξελίξεως, ψεύστην. — Ρωμ. γ' 4.

Δὲν δυνάμεθα ἐνταῦθα νὰ εἰσέλθωμεν εἰς λεπτομερεῖας περὶ τῆς δημιουργίας τοῦ Ἀδάμ, καὶ νὰ συζητήσωμεν περὶ τοῦ ὁργανισμοῦ του, ἢ τοῦ σώματος, ἢ τῆς πνοῆς τῆς ζωῆς, καὶ πῶς ταῦτα συνδεθέντα ἀπετέλεσαν αὐτόν ζῶσαν ὑπαρξιν, ἢ ψυχὴν. Τοῦτο ἔχει ἤδη παρατεθῆ εἰς ἕτερον μέρος. *

Ἡ εἰς ἀπογόνους αὐξήσις αὐτῶν δὲν συνείχετο προφανῶς πρὸς τὴν παράβασιν, κατ' οὐδένα τρόπον, καθὼς τινὲς παραδέχονται, ἀλλ' ἀπετέλει μέρος τῆς Θείας εὐλογίας. Ἡ μόνη συσχέτισις τῆς πτώσεως καὶ τῆς ἁρᾶς αὐτῆς ἢ ποινῆς, ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην, ἦτο, καθὼς ἀναγράφεται, ἡ **αὐξησις** τῶν συλλήψεων καὶ θλίψεων τῆς μητρός, ἥτις ἀντεστοίχει πρὸς τοὺς κόπους καὶ τὸν ἰδρώτα τοῦ προσώπου τοῦ ἀνθρώπου. Ταῦτα δὲ καθίσταντο ἀκόμη βαρύτερα καθόσον τὸ γένος ἐγίνετο ἔκφυλον, καὶ ἀσθενές, ἡθικῶς καὶ φυσικῶς. Ὁ σκοπὸς τῆς αὐξήσεως τῶν ἀνθρώπων, θὰ ἐξεπληροῦτο, ὅποτε ἀρκετὸς ἀριθμὸς ἀπογόνων θὰ ἐγεννᾶτο, ὅπως τελικῶς **πληρώσῃ** (ὄχι ἀναπληρώσῃ) τὴν Γῆν. Ἀληθῶς, ἀπειρος ἀριθμὸς ἐγεννήθη ἤδη, — πιθανὸν πεντήκοντα δισεκατομμύρια — ἅτινα κοιμῶνται ἤδη εἰς τὴν μεγάλην φυλακὴν τοῦ θανάτου, ἀλλ' οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ὑπερπλεονάζει, διότι ἡ παροῦσα ξηρὰ ἐπιφάνεια τῆς Γῆς, ἐὰν πᾶσα καταστῇ κατάλληλος διὰ τὸν ἄνθρωπον, καθὼς ἐπὶ τέλους θὰ γίνῃ, θὰ ἠδύνατο νὰ συμπεριλάβῃ δύο ἢ τρεῖς φορὰς τὸν ἀριθμὸν τοῦτον — χωρὶς νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν πιθανότητα τῆς ἀνυψώσεως καὶ ἄλλων ἡπείρων, ἐκ τοῦ βάθους τῶν θαλασσῶν, καθὼς αἱ παροῦσαι ἦσαν ποτὲ ἐκεῖ, κατὰ τὸ παρελθόν.

Ἐπιστήμονες σπελτικοῦ διανοητικοῦ ὕφους, ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐπεξήτουν νὰ ἀποδείξωσιν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος εὐρίσκετο ἐπὶ τῆς γῆς

χρόνον τινὰ πρὸ τῆς περιόδου τῆς ἀναφερομένης ἐν τῇ Γενέσει, καὶ ἕκαστον ὁστοῦν ἀνακαλυφθέν εἰς τὰ κατώτερα πηλώδη ἢ ἀμώδη κοιτάσματα ἐξετάζεται προσεκτικῶς, μὲ τὴν ἰδεαν, ὅπως ὁ ἐπιστήμων ἀποκτήσῃ παγκόσμιον φήμην, ὡς ὢν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὅστις διέψευσε τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ. Ἀπεδείξαμεν ἤδη τὴν ἀναξιοπιστίαν τοιούτων ἀποδείξεων † καθὼς συνέβη καὶ μὲ τὴν ἀνακάλυψιν τῶν αἰχμῶν τοῦ βέλους μεταξὺ τῶν ψαμμωδῶν στρωμάτων ἀρχαίας τινός περιόδου.

Εἰς τινὰς δὲ περιπτώσεις τοῦλάχιστον ἀπεδείχθησαν ὅτι ταῦτα ἦσαν ἔργα τῶν νεωτέρων Ἰνδῶν, οἵτινες κατεσκεύασαν ταύτας πλησίον τῆς θέσεως, ἔνθα ἀνεκάλυψαν τοὺς καταλληλοτέρους πυρίτας λίθους *

† Δὲν ἀγνοοῦμεν τὴν θεωρίαν τοῦ προ-Ἀδαμιαίου ἀνθρώπου, καὶ τὴν προσπάθειαν ὅπως ἀπαριθμήσωσιν οὕτως τὰς διαφορὰς φυλὰς τῆς ἀνθρωπίνης οἰκογενείας. Ἡμεῖς ὅμως προσκολλώμεθα εἰς τὴν Γραφήν, ὡς τὴν Ἀποκάλυψιν τοῦ Θεοῦ, καὶ συνεπῶς, ὡς ἀνωτέραν πάντων τῶν ἀνθρωπίνων πορισμάτων. Αὕτη διακηρύττει τὴν ἀλληλεγγύην τῆς ἀνθρωπίνης οἰκογενείας, διὰ σαφεινῶν ἐκφράσεων, λέγουσα: «Ὁ Θεὸς ἐποίησεν ἐξ ἑνὸς αἵματος πάντα τὰ ἔθνη, τῶν ἀνθρώπων». (Πράξ. ιζ' 26). Καὶ πάλιν ὅτι ὁ Ἀδάμ ἦτο «ὁ πρῶτος ἄνθρωπος». (Α' Κορινθ. ιε' 45, 47). Καὶ πάλιν ἡ ἱστορία τοῦ κατακλυσμοῦ εἶναι λίαν σαφής, λέγουσα, ὅτι μόνον ὀκτὼ ἀνθρώποινοι ὑπάρξεις ἐσώθησαν ἐν τῇ κιβωτῇ, καὶ ὅτι πάντες ἦσαν τέκνα τοῦ Νῶε — καταγόμενοι ἐκ τοῦ Ἀδάμ. Ἡ ποικιλία τῶν ἀνθρωπίνων τύπων, ἡ φυλῶν, δέον νὰ ὑπολογισθῇ ἐξ ἀπόψεως τοῦ κλίματος, ἐθίμων, τροφῆς, κλπ. καὶ εἰδικῶς ἐξ ἀπόψεως τῆς ἀπομονώσεως τῶν διαφορῶν λαῶν εἰς διάφορα διαμερίσματα μακρὰν ἀπέχοντα ἀλλήλων, ἔνεκεν τοῦ ὁποίου οἱ ἰδιάζοντες χαρακτῆρες ἐπαγιώθησαν.

Τοῦτο δὲ ἐξεικονίζεται ὑπὸ τοῦ γεγονότος, ὅτι Εὐρωπαῖοι ζῶντες ἐπὶ μακρὸν διάστημα χρόνου μεταξὺ τῶν λαῶν τῶν Ἰνδιῶν, ἢ τῆς Κίνας, ἀπέκτησαν μέτρον τι ὁμοιότητος πρὸς τοὺς γείτονάς των, ἐνῶ τὰ τέκνα τῶν γεννηθέντα εἰς ἐκεῖνας τὰς χώρας, φέρουσιν ἔτι ἰσχυροτέραν ἀπόδειξιν ὁμοιότητος εἰς δέσμα καὶ χαρακτηριστικὰ — παραχθέντα ἀναμφιβόλως διὰ τῶν περικυκλουσῶν τὴν μητέρα συνθηκῶν, κατὰ τὴν περίοδον τῆς κυοφορίας. Παράδειγμα τῆς τοιαύτης ἀφομοιώσεως παρέχεται ὑπὸ Κινέζων ἐπαρχίας τινος, οἵτινες συνεταύτισαν ἑαυτοὺς μὲ τοὺς Ἰσραηλίτας τοὺς διασκορπισθέντας ὑπὸ τῆς θλίψεως, ἧτις ἔκλεισε τὸν Ἰουδαϊκὸν αἰῶνα, τῷ 70 μ.Χ. Οἱ Ἰουδαῖοι ἐκεῖνοι τόσον μετεβλήθησαν εἰς Κινέζους, ὥστε ἔγειναν ἀγνώριστοι, ὡς Ἰουδαῖοι — ἢ πλέον σκληροτραχηλοτέρα τῶν φυλῶν.

* Τόμος Ε' Κεφ. ιβ'.

Εἰς τινὰ συνάθροισιν τοῦ Φιλοσοφικοῦ Ἰνστιτούτου τῆς Βικτωρίας, ὅχι πρὸ πολλοῦ χρόνου, ἀναφέρεται ὅτι «ἐπιμελὴς ἀνάλυσις ἐγένετο ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Στώκς, κ. Μπένετ, ἀντιπροέδρου, τοῦ καθ. Βεάλε, καὶ ἄλλων τῶν διαφόρων θεωριῶν τῆς Ἑξελίξεως, καὶ ἀνευρέθη ὅτι ὁ ὑ δ ε μ ί α ἐπιστημονικὴ ἀπόδειξις, ὑπάρχει ἀκόμη, ἥτις νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν θεωρίαν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐξεκολάφθη ἀπὸ τῆς κατωτέρας τάξεως τῶν ζώων. Ὁ δὲ καθ. Βίρτσου, διεκήρυξεν, ὅτι παρατηρεῖται παντελὴς ἑλλειψις οἰουδήποτε ὀρυκτοῦ τύπου κατωτέρου βαθμοῦ ἐν τῇ ἀναπτύξει τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ ὅτι πᾶσα ὀριστικὴ πρόοδος τῆς προϊστορικῆς ἀνθρωπολογίας ἀπομακρύνει ἡμᾶς ἀπὸ ἀποδείξεως τοιούτων ζητημάτων — δηλαδή μετὰ τοῦ ὑπολοίπου τοῦ ζωϊκοῦ βασιλείου. Ἐπὶ τούτου ὁ καθ. Βάρρωδ, ὁ μέγας παλαιοντολόγος συνεφώνησε, διακηρύξας, ὅτι εἰς οὐδεμίαν ἐκ τῶν ἐρευνῶν αὐτοῦ, ἀνεκάλυψεν οἰονδήποτε εἶδος ζώου, ἀναπτυχθέντος εἰς ἕτερον. Πραγματικῶς, φαίνεται, ὅτι οὐδεὶς ἐπιστήμων ἀνεκάλυψεν ἀκόμη ἀλληλουχίαν τινὰ μεταξὺ ἀνθρώπου καὶ οὐραγοτάγου, μεταξὺ ἰχθύος καὶ βατράχου, ἢ μεταξὺ τῶν σπονδυλωτῶν, καὶ τῶν μὴ σπονδυλωτῶν ζώων. Ἐξ ἄλλου, δὲν ὑπάρχει οὐδεμία ἀπόδειξις, περὶ οὐδενὸς εἶδους, ζώου ἢ ἄλλων, τὸ ὁποῖον νὰ ἀπώλεσε τὰ ἰδιαίτερα αὐτοῦ χαρακτηριστικά, ὅπως ἀποκτήσῃ νέα ἀνήκοντα εἰς ἄλλα εἶδη, π.χ. καίτοι ὁ κύων ὁμοιάζει πρὸς τὸν λύκον, οὐδεὶς ὅμως συνεκτικὸς κρίκος ὑπάρχει μεταξὺ αὐτῶν· καὶ μεταξὺ ἄλλων εἰδῶν ἐξαλειφθέντων ἤδη τὸ αὐτὸ συνέβαινεν· διότι οὐδεμία βαθμιαία μετάβασις τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἕτερον συνέβη. Πρὸς τούτοις τὰ πρῶτα ζῶα, ἅτινα ὑφίσταντο ἐπὶ τῆς Γῆς, κατ' οὐδένα τρόπον δέον νὰ θεωρηθῶσιν, ὥς κατώτερα, ἢ ἐξηυτελισμένα».

Παραθέτομεν διὰ βραχέων, ἐκ τῆς συνοπτικῆς ἐκθέσεως τῶν τελευταίων ἀνασκαφῶν, ἥτις καλεῖται «Συμφωνία Γεωλογίας καὶ Ἱστορίας τοῦ κ. Δάουσον», τὰ ἐξῆς. Οὗτος λέγει:—

«Δὲν ἀνεκαλύψαμεν οὐδένα σύνδεσμον καταγωγῆς, συνδέοντα τὸν ἄνθρωπον μετὰ τῶν κατωτέρων ζώων, ἅτινα προηγήθησαν αὐτοῦ. Ὁ ἄνθρωπος φαίνεται, ὥς νέα τις ἀρχὴ ἐν τῇ δημιουργίᾳ, ἄνευ ἀμέσου σχέσεως, πρὸς τὴν αὐτόματον ζωὴν τῶν κατωτέρων ζώων. Οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι, δὲν ἦσαν κατώτεροι ἄνθρωποι, παρ' ὅτι εἶναι οἱ ἀπόγονοί των, ἀέχρι καὶ αὐτῶν ἀκόμη τῶν μέσων ἐφευρέσεων, νεωτερισμῶν, καὶ εἰσαγωγῆς νέων μεθόδων τῆς ζωῆς, καθὼς ἀκριβῶς καὶ οὗτοι εἶχον. Ἀκόμη δὲν ἠδυνήθημεν νὰ ἐξιχνιάσωμεν τὰ ἴχνη τοῦ ἀνθρώπου, πρὸς τὰ ὀπίσω, μέχρι τοῦ χρυσοῦ ἐκείνου αἰῶνος, ὅστις ἐστερεῖτο κακοῦ (τοῦ Παραδείσου). Ἐὰν εὐρίσκομεν αὐτὸν εἰς τὰς τρώγλας, καὶ τὰ σπήλαια, τοῦτο προῆλθεν, διότι εἶχεν ἤδη περιπέσῃ ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν, ἐκτὸς πάσης ἁρμονίας πρὸς τὸ περιβάλλον αὐτοῦ, καὶ διότι κατέστη ἐχθρὸς πρὸς τοὺς ὁμοίους αὐτοῦ, ἐπινοῶν ὄργανα καταστροφῆς κατ' αὐτῶν,

πλέον τρομερώτερα. παρ' ὅσον ἡ φύσις ἐπρομήθευσεν εἰς τὰ σαρκοφάγα θηρία..... Ὁ ἄνθρωπος, ὡς πρὸς τὸ σῶμα αὐτοῦ, εἶναι πραγματικῶς ζῶον, ἐκ τῆς γῆς, ἐπίγειος. Ἐπίσης εἶναι μέλος τῶν σπονδυλωτῶν, καὶ ἐκ τῆς τάξεως τῶν μαυτοφόρων, καίτοι ἐν τῇ τάξει ταύτῃ, οὗτος ἀποτελεῖ, ὅχι μόνον ἰδιαίτερον εἶδος καὶ γένος, ἀλλὰ προσέτι εἶναι ἰδιαιτέρα τις οἰκογένεια ἢ τάξις. Ἐν ἄλλαις λέξεσιν, οὗτος εἶναι τὸ μοναδικὸν εἶδος τοῦ γένους του, καὶ τῆς οἰκογενείας του, ἢ τάξεως, καὶ εὐρίσκεται τοιοῦτοτρόπως ἀποκεχωρισμένος διὰ ἐγάλου χάσματος ἐκ πάντων τῶν ζώων, τῶν ὄντων πλησίον αὐτοῦ. Καὶ ἐὰν παραδεχθῶμεν ἀκόμη τὸ δόγμα, τὸ μήπω εἰσέτι γενόμενον ἀποδεκτόν, τῆς προελεύσεως τοῦ ἐνὸς εἶδους ἐκ τοῦ ἑτέρου, ἐν τῇ περιπτώσει τῶν κατωτέρων ζώων, ἐν τούτοις εἶμεθα ἀνίκανοι, ὅπως ἀνεύρωμεν «τὸν ἐλλείποντα συνεκτικὸν κρίκον», ὅστις θὰ ἀπαιτεῖτο, ὅπως συνδέσῃ τὸν ἄνθρωπον, μὲ οἰανδήποτε ὁμάδα τῶν κατωτέρων ζώων..... Οὐδὲν ἐπιστημονικὸν γεγονός, εἶναι περισσότερον ἐξηκριβωμένον, παρ' ὅσον ἡ ἀνακάλυψις, τῆς προσφάτου χρονολογικῆς ὑπάρξεως τοῦ ἀνθρώπου, κατὰ τοὺς γεωλογικοὺς ὑπολογισμούς. Ὅχι μόνον δὲν εὐρίσκομεν ἱχνη λειψάνων αὐτοῦ, ἐν ταῖς ἀρχαίαις γεωλογικαῖς διαμορφώσεσιν, ἀλλὰ καὶ δὲν εὐρίσκομεν λείψανα ζώων συγγενευνόντων πρὸς αὐτόν, τῶν συνθηκῶν τοῦ κόσμου κατὰ τὴν περίοδον ἐκείνην, οὓσων ἀκαταλλήλων διὰ τὴν διαμονὴν τοῦ ἀνθρώπου. Ἐάν, ἀκολουθοῦντες τὸ σύνηθες γεωλογικὸν σύστημα, διαιρέσωμεν ὁλόκληρον τὴν ἱστορίαν τῆς γῆς, εἰς τέσσαρας μεγάλας περιόδους, ἐκτεινομένας ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτέρων βράχων, τῶν γνωστῶν εἰς ἡμᾶς, ἀπὸ τὴν ἀρχαίαν μέχρι τῆς νεωτέρας ἀνευρίσκομεν λείψανα ἀνθρώπου, ἢ τῶν ἔργων αὐτοῦ, μόνον εἰς τὸ τέλος τῆς τετάρτης, καὶ εἰς τὸ τελευταῖον σημεῖον ταύτης. Συνελόντι εἰπεῖν, δὲν ὑπάρχει ἀδιαφειλονείκητος ἀπόδειξις τῆς παρουσίας τοῦ ἀνθρώπου, εἰ μὴ εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς νεωτέρας περιόδου..... Ὑπάρχει ἔν εἶδος ἀνθρώπου, καίτοι πολλὰ φυλαὶ καὶ ποικιλίαι. Καὶ αἱ φυλαὶ αὗται ἢ ποικιλίαι, φαίνεται ὅτι ἀνεπτύχθησαν καθ' ἑαυτάς εἰς λίαν πρῶτον χρόνον, ἀποδείξασαι θαυμασίαν σταθερότητα, ἐν τῇ τελευταίᾳ αὐτῶν ἱστορίᾳ..... Ἡ ἐν τῇ Γενέσει ἱστορία, προκατέλαβε τὴν νεωτέραν ἱστορίαν. Τὸ ἀρχαῖον τοῦτο βιβλίον, εἶναι ἄξιον πάσης ἐμπιστοσύνης, ὡς μακρὰν ἀπέχον τῶν μύθων καὶ παραδόσεων τοῦ ἀρχαίου ἀπίστου κόσμου.»

Ὁ καθηγητὴς Παστέρ, ὁ μέγας βακτηριολόγος, ἦτο τρομερὸς διώκτης τοῦ Δαρβινισμοῦ, ἐκφρασθεὶς ὡς ἀκολούθως:—

«Αἱ ἐπερχόμεναι γενεαί, θέλουσιν ἡμέραν τινὰ ἀνακαγχάσῃ διὰ τὴν μωρίαν τῶν νεωτέρων ὑλιστῶν φιλοσόφων. Ὅσον περισσότερο σπουδάζω τὴν φύσιν, ἐπὶ τοσοῦτον ἵσταμαι ἔκπληκτος διὰ τὰ ἔργα τοῦ Δημιουργοῦ. Προσεύχομαι, καθ' ὃν χρόνον ἐπιδίδομαι εἰς τὸ ἔργον μου, ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ μου.»

Ὁ Βίρτσω, Ρῶσσος σοφός, καίτοι δὲν ὁμολόγει ἑαυτὸν Χριστιανόν, ἐξ ἴσου ἀντετίθετο κατὰ τῆς Δαρβινεῖου θεωρίας τῆς ἀναπτύξεως τῶν ὁργανικῶν ὄντων ἐκ τῶν ἀνοργάνων, καὶ ἔλεγεν:— «Πᾶσα προσπάθεια, ὅπως ἀνευρεθῇ ἡ μετάβασις ἐκ τοῦ ζώου εἰς τὸν ἄνθρωπον, κατέληξεν εἰς ὀριστικὴν ἀποτυχίαν. Ὁ ἐνδιάμεσος κρῖκος δὲν ἀνευρέθη, ἀλλ' οὔτε καὶ θὰ εὑρεθῇ. Ὁ ἄνθρωπος δὲν κατάγεται ἐκ τοῦ πιθήκου. Ἀπεδείχθη πέραν πάσης ἀμφιβολίας, ὅτι κατὰ τὸ διάστημα τῶν πεντακισχιλίων παρελθόντων ἐτῶν, οὐδεμία ἀξιοσημείωτος μεταβολὴ ἐγένετο εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος».

Καὶ ἄλλοι φυσιολόγοι ἐπίσης ὑψωσαν τὰς φωνάς των κατὰ τῶν Δαρβινεῖων θεωριῶν.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ γεγονότα ταῦτα, πόσον ἀνόητοι φαίνονται αἱ ἐκάστοτε προσπάθειαι τῶν «Διδασκάλων» (Δόκτωρς) ἢ Καθηγητῶν οἵτινες ὑποκρίνονται μάθῃσιν, συζητοῦντες «διὰ τοὺς ἐλλείποντας κρῖκους» ἢ ὑποβάλλοντες τὴν ιδέαν, ὅτι οἱ μικροὶ δάκτυλοι τῶν ἀνθρωπίνων ποδῶν, κατέστησαν ἄχρηστοι, καὶ ὅτι μετ' ὀλίγον θὰ ἀποκοπῶσιν ὑπὸ τῆς φύσεως» καθὼς καὶ αἱ οὐραὶ τῶν πιθήκων, ἔχουσι καταπέση ἤδη.» Ἀλλὰ δὲν ἔχομεν νεκροὺς τεταρριχευμένους (μούμιες), καὶ διατηρουμένους ἤδη σχεδόν τέσσαρας χιλιάδας ἔτη; Ἀλλὰ δὲν ἔχομεν αἰωνόβιον, γυμνῶν σωμάτων ἀγαματοποιῶν ἀρχαιοτάτην; Φαίνονται οὐραὶ ἐπ' αὐτῶν; Οἱ μικροὶ δάκτυλοι αὐτῶν εἶναι διάφοροι ἀπὸ τοὺς ἰδικούς μας σήμερον; Δὲν εἶναι ἡ τάσις ὁλόκληρος πάσης τῆς φύσεως, πρὸς τὰ κάτω; Δὲν εἶναι ἀναγκαία ἡ σοφία καὶ ἡ βοήθεια τοῦ ἀνθρώπου παρὰ τοῖς φυτοῖς καὶ τοῖς κατωτέροις ζώοις, διὰ τὴν διατήρησιν τῶν ὑψηλοτέρων τύπων; Καὶ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις δὲν εἶναι ἀναγκαία ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν ἀνύψωσιν των, ὅπως ἀποσοβηθῇ ὁ τρομερὸς ἐκφυλισμὸς καθὼς οὗτος παρατηρεῖται εἰς τὴν «Σκοτεινοτάτην Ἀφρικὴν»; Καὶ δὲν εἶναι τοῦτο σύμφωνον πρὸς τὰς Γραφάς; — Ρωμ. α' 21,24,28.

Εἶναι πρέπον ὅπως ὁ λαὸς τοῦ Κυρίου τηρῇ καλῶς ὑπ' ὄψιν του, τὴν ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου τῷ Τιμοθέῳ δοθεῖσαν εἰδοποίησιν, «Ὡ Τιμόθεε,..... ἐκτρέπου τὰς βεβήλους κενοφωνίας καὶ ἀντιθέσεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως». (Α' Τιμ. στ' 20). Διὰ νὰ ἴδωμεν οἰανδήποτε ἀλήθειαν καθαρῶς, δεόν νὰ ἴδωμεν ταύτην ἐκ τῆς ἀπόψεως τῆς Θείας Ἀποκαλύψεως. Δέον νὰ ἴδωμεν «φῶς ἐν τῷ φωτὶ Αὐτοῦ». Τότε δὲ παρατηροῦντες διὰ μέσου τῆς φύσεως ὑπὸ τὴν καθοδηγίαν τοῦ Θεοῦ τῆς Φύσεως, τὸ ἀποτέλεσμα θέλει εἶσθαι, ὅπως διανοίξωμεν τὴν καρδίαν καὶ τὴν διάνοιαν, καὶ πληρωθῶμεν ἐκ θαυμασμοῦ καὶ λατρείας, καθόσον συλλαμβάνομεν πανοραματικὰς ἀναλαμπάς τῆς δόξης, μεγαλειότητος καὶ δυνάμεως τοῦ Παντοδυνάμου ἡμῶν Δημιουργοῦ.

Ἑσπέρα καὶ πρωΐα, Ἡμέρα Ἑκτη, κατὰ τὸ τέλος αὐτῆς,

42,000 ἔτη, ἀφοῦ τὸ «ἔργον» ἤρξατο, εὔρε τὴν Γῆν ἑτοιμον διὰ τὸν ἄνθρωπον, ὅπως καθυποτάξῃ αὐτήν — καίτοι ὡς ἐν ὄλῳ, ἀκατάλληλον ἀκόμη δι' αὐτόν. Προγνωρίζων περὶ τῆς παρακοῆς τοῦ κτίσματός του, (καὶ περὶ ὁλοκλήρου τοῦ σχεδίου Αὐτοῦ, τοῦ συνεχομένου πρὸς τὴν καταδικαστικὴν ἀπόφασιν τοῦ θανάτου, τῆς ἀπολυτρώσεως τούτου, καὶ τῆς τελικῆς ἐπανορθώσεως ἐκ τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου πάντων τῶν καλῶς ἐξασκηθέντων ὑπὸ τῶν δοκιμασιῶν των) ὁ Θεὸς δὲν ἀνέμενε νὰ δημιουργήσῃ τὸν ἄνθρωπον, ὅταν ἡ Γῆ θὰ καθίστατο ἑτοιμος δι' αὐτόν, ἀλλὰ ἀπλῶς προπαρασκεύασε Παράδεισόν τινα, κῆπον ἐν Ἑδέμ — τελειοποιήσας αὐτὸν κατὰ πάντα τρόπον, διὰ τὴν βραχεῖαν δοκιμασίαν τοῦ τελείου ζεύγους, — ἐγκαταλιπὼν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα, ὡς κατὰ δικὸν ἐργάτην, τὸ ἔργον τῆς «καθυποτάξεως» τῆς γῆς, ἵνα οὗτος ἀποκτήσῃ ταυτοχρόνως πολύτιμα μαθήματα καὶ πείραν ἐκ τούτου.

Ἡ ΕΒΔΟΜΗ ΕΠΟΧΙΚΗ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

«καὶ εἶχε συντετελεσμένα ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ Ἑβδόμῃ τὰ ἔργα αὐτοῦ, τὰ ὅποια ἔκαμεν, καὶ ἀνεπαύθη τὴν ἡμέραν τὴν Ἑβδόμην ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ, τὰ ὅποια ἔκαμεν».

Παρατηροῦντες τὴν ἀνιούσαν προοδευτικὴν ταξιν τῶν ἑξ ἡμερῶν, καὶ ἐνθυμούμενοι τὸ γεγονός, ὅτι ὁ ἀριθμὸς ἑπτὰ καθ' ἑαυτὸν σημαίνει τὸ ἄρτιον καὶ τέλειον, φυσικῶς θὰ ἀνεμέναμεν, ὅπως ἡ Ἑβδόμη Ἑποχικὴ Ἡμέρα εἶναι ἡ πλέον θαυμασιωτέρα πασῶν τῶν προηγηθεισῶν ταύτης. Καὶ τοιουτοτρόπως εὐρίσκομεν ταύτην, μόνον ὅτι τὸ σπουδαῖον αὐτῆς μέρος ἐπὶ τινα καιρὸν — μέχρι «τοῦ ὠρισμένου καιροῦ» — ἀποκρύπτεται ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ τῆς διανοίας ἡμῶν, ὑπὸ τῆς γενικῆς διακηρύξεως, ὅτι ὁ Θεὸς ἀνεπαύθη κατὰ τὴν Ἑβδόμην Ἡμέραν ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ. Πόσον παράδοξον θὰ ἦτο, νὰ κατέπαυε τὸ δημιουργικὸν αὐτοῦ ἔργον εἰς σημεῖον, ἔνθα ἐφαίνετο ἀκριβῶς ἑτοιμον πρὸς συμπλήρωσιν, ὡς ἐὰν ἐργάτης τις προπαρασκεύαζεν πάντα τὰ ὑλικά τῆς οἰκοδομῆς, καὶ κατόπιν νὰ ἀπόσχῃ ἀπὸ πᾶσαν περαιτέρω ἐνέργειαν χωρὶς νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν ἀρχικὸν αὐτοῦ σκοπὸν!

Ἐπομένως τὸ ζήτημα ἀνοίγεται μεγαλοπρεπῶς ἐνώπιόν μας, ὅταν παρατηρήσωμεν, ὅτι ὁ Ἰεχωβά Θεὸς ἀνεπαύθη ἀπὸ τοῦ δημιουργικοῦ αὐτοῦ ἔργου ἔπαυσε νὰ ἐπιδιώκῃ τὴν ἐξακολούθησιν αὐτοῦ, διότι ἐν τῇ σοφίᾳ Του προείδεν, ὅτι τὰ σχέδιά του καλλίτερον θὰ ἐξετελοῦντο δι' ἄλλου τινὸς τρόπου. Ὁ Θεὸς εἶδε καλὸν νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸ κτίσμα του τὸν Ἀδὰμ, ὅπως ἐξασκήσῃ τὴν ἐλευθέραν αὐτοῦ θέλησιν, καὶ νὰ περιπέσῃ εἰς πειρασμόν, τὴν ἁμαρτίαν καὶ τὴν νόμιμον αὐτῆς ποινὴν, τὸν θάνατον — ἐμπερικλείουσαν μακρὰν περιόδον ἐξ ἑξ χιλιάδων ἐτῶν θανάτου καὶ ἀγώνων, ὡς

ἔνοχος ὑπὸ κακὸν περιβάλλον. Ὁ Θεὸς εἶδε καλὸν νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς αὐτόν, ὅπως ὡς ἔνοχος κατὰδικος ἐκτελέσῃ μέρος τῆς καθυποτάξεως τῆς Γ' ἡς. Προείδεν ὅτι τὸ νὰ ὑπαγάγῃ ταύτην ὡς ἐν ὄλῳ ὑπὸ τὴν προλεχθεῖσαν Παραδεισαϊκὴν κατάστασιν, θὰ ἦτο ἐπωφελὲς διὰ τὸν ἄνθρωπον ὑπὸ τὰς συνθήκας ταύτας, καὶ ὅτι ἤθελεν εἰσθαι λυσιτελὲς, ὅπως ὁ ἄνθρωπος ἀναγνωρίσῃ τὰς ὑπὸ τὴν Θεϊαν δικαιοσύνην ὑπολανθανούσας ἀρχάς, καὶ τὴν ὑπέρμετρον ἁμαρτωλότητα τῆς ἁμαρτίας, καὶ προπαρασκευασθῇ οὕτως διὰ τὴν χάριν ἣτις θὰ ἤρχετο εἰς τὸν κόσμον ἐν τῷ ὠρισμένῳ καιρῷ.

Ἐν τούτοις εἰς τῶν κυριωτέρων λόγων, πρὸς κατάπαυσιν τοῦ Ἰεχωβά ἀπὸ τοῦ δημιουργικοῦ αὐτοῦ ἔργου ἀναμφιβόλως ἦτο, ἵνα τοῦτο ἐκπληρωθῇ παρ' ἄλλου — παρὰ τοῦ Μονογενοῦς του, — κατὰ τρόπον, ὅστις θὰ ἐδόξαζεν ὅχι μόνον τὸν υἱόν, ἀλλὰ θὰ ἐδόξαζε καὶ τὸν Πατέρα ἐπίσης, διὰ τῆς ἐκθέσεως τῆς τελειότητος τῶν Θεϊῶν ιδιοτήτων, ὅσον οὐδεμία ἄλλη μέθοδος θὰ κατώρθου. Τοῦτο δὲ ἐγένετο διὰ τῆς παραδόσεως τοῦ Υἱοῦ Αὐτοῦ, ὅπως γείνη ὁ Λυτρωτὴς τοῦ ἀνθρώπου, — ἐπιδεικνύων οὕτως ὅχι μόνον τὴν Θεϊαν δικαιοσύνην, ἣτις οὐδόλως θὰ ἠδύνατο νὰ παραβιάσῃ τὴν ἀπόφασιν τὴν λέγουσαν, ὅτι, «τὰ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας εἶναι θάνατος», ἀλλ' ἣτις συγχρόνως ἐξεικόνιζε τὴν Θεϊαν Ἀγάπην, — συμπάθειαν διὰ τὰ πεπτωκότα κτίσματα, μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ βαθμοῦ τοῦ θανάτου τοῦ Υἱοῦ Αὐτοῦ, χάριν τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ Θεία Σοφία καὶ Δύναμις ἐπίσης, θέλουσιν τελικῶς ἐκτεθῇ ἐπίσης ἐν παντὶ χαρακτῆρι τῆς προθέσεως, ὅταν θὰ συμπληρωθῇ.

Πιθανὸν νὰ ὑποβληθῇ ἡ ἰδέα, ὅτι ἡ παραίτησις τοῦ Πατρὸς, ἀπὸ τοῦ νὰ τελειοποιήσῃ τὸ δημιουργικὸν σχέδιον, πρὸς τὸν σκοπὸν, ἵνα ὁ Υἱὸς δυνηθῇ καὶ ἐκτελέσῃ τὸ ἔργον τοῦτο κατὰ τὴν Χιλιετηρίδα, διὰ τῆς ἀποκαταστάσεως δὲν ἤθελεν εἰσθαι διάφορος, ἀπὸ τὰς προηγουμένας δημιουργικὰς ἐνεργείας πᾶσαι ἐκ τῶν ὁποίων ἦσαν ἐκ τοῦ Πατρὸς, καὶ οὐκ ἀπὸ τοῦ Υἱοῦ, ἄνευ τοῦ ὁποίου οὐδὲ ἐν γέγονεν ὁ γέγονεν. Ἀλλὰ ἀποκρινόμεθα ὅχι. Ἡ σχέσις τοῦ Υἱοῦ πρὸς τὸ ἔργον τῆς ἀποκαταστάσεως, μετὰ τῆς ὁποίας θὰ τελειώσῃ ἡ Ἑβδόμη Ἐποχικὴ Ἡμέρα, καὶ θὰ ἐπιτελεσθῇ ἡ γήϊνος τελειοποίησις, θέλει εἰσθαι ὅλως διάφορος ἀπὸ οἰονδήποτε ἐκ τῶν προηγουμένων αὐτοῦ ἔργων. Εἰς πάσας τὰς προηγουμένας ἐνεργείας ὁ Υἱὸς ἀπλῶς ἐνήργει ἐν ὀνόματι τοῦ Ἰεχωβά, μεταχειριζόμενος δυνάμεις καὶ ἐνεργείας, ὑπ' οὐδεμίαν ἔκδοσιν ἰδικὰς του. Εἰς τὸ μέλλον ὅμως διὰ τὸ μεγαλοπρεπὲς ἔργον, θὰ μεταχειρισθῇ δύναμιν καὶ ἐξουσίαν ἰδικήν του — αἵτινες τῷ ἐστοίχισαν 34 ἐτῶν ταπεινώσιν, τερματισθεῖσαν διὰ τῆς σταυρώσεως Του. Διὰ τῶν πεπραγμένων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἡ Σοφία καὶ ἡ Ἀγάπη τοῦ Πατρὸς ἐσχεδίασαν δι' αὐτόν, οὗτος «ἐξηγόρασε» τὸν κόσμον, ἐξηγόρασε τὸν πατέρα Ἀδάμ καὶ πάντας τοὺς ἀ-